

Araştırma Makalesi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yoksulluk Algıları ile Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examination of The Relationship Between Poverty Perceptions And Happiness Levels of Health Services Vocational School Students

Nesrin AKCA Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi nakca@kku.edu.tr https://orcid.org/0000-0001-5546-1443	Hande ŞAHİN Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hande_k1979@yahoo.com https://orcid.org/0000-0002-0012-0294
Aygen ÇAKMAK Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ayalp71@gmail.com https://orcid.org/0000-0003-0692-336X	Candoğan AKCA Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu cakca@kku.edu.tr https://orcid.org/0000-0001-6519-2849
Makale Geliş Tarihi 10.05.2024	Makale Kabul Tarihi 25.06.2025

Öz

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'ndaki farklı programlarda eğitim öğretime devam eden 510 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Veriler 2025 Nisan döneminde toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrenciler ve aileleri hakkında bilgi elde etmek amacıyla “Kişisel Bilgi Formu”, “Yoksulluk Algı Ölçeği” ile “Mutluluk Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel istatistiklerin yanında Tek Yönlü Varyans Analizi ve t-testi kullanılmış, Pearson Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda kız öğrencilerin, 18-20 yaş grubunda ve gelirleri giderlerinden fazla olan öğrencilerin yoksulluk algılarının düşük ve mutluluk düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu, devam edilen programın öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri puanlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, yoksulluk algısı, yoksunluk, mutluluk düzeyi, üniversite öğrencisi.

Abstract

In this study, it was aimed to evaluate university students' perceptions of poverty and happiness levels. Relational screening model, one of the general screening models, was used in the study. The study group of the research consisted of 510 university students continuing their education in different programs at Kırıkkale University Vocational School of Health Services. The data were collected in the period of April 2025. As data collection tools, “Personal Information Form”, “Poverty Perception Scale” and “Happiness Scale” were used to obtain information about the students and their families prepared by the researchers. In the analysis of the data, One-Way Variance Analysis and t-test were used in addition to descriptive statistics, and the Pearson Correlation

Önerilen Atıf /Suggested Citation

Akca, N. & Şahin, H., Çakmak, A., Akca, C., 2025, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yoksulluk Algıları ile Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 60(3), 2217-2231.

Coefficient was calculated. As a result of the research, it was determined that female students, students in the 18-20 age group and students whose income is higher than their expenses have low perceptions of poverty and high levels of happiness. In addition, it was determined that there was a positive and moderately significant relationship between the students' poverty perceptions and happiness levels, and that the program attended did not make a significant difference in the students' poverty perceptions and happiness levels.

Key Words: Poverty, poverty perception, deprivation, happiness level, university student.

1. Giriş

Günümüzde yoksulluk gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için önemli bir sorun teşkil etmektedir. Genel olarak yoksulluk; insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli mal ve hizmetleri elde edememeleri olarak tanımlanabilir. Yoksulluk çok boyutlu bir yapıya sahiptir; yoksulluğu sadece insanların aç olması veya yeterli beslenmek için gıda maddelerine ulaşamaması olarak ifade etmek yanlış bir tanımlamadır (Haykır Hobikoğlu, Sezgin ve Budak, 2021, s.111). İnsan yaşamının eğitim, sağlık, insan hakları, çevre, siyaset ve toplumsal katılım boyutları düşünüldüğünde yoksulluğu salt ekonomik bir olgu olarak değerlendirmek mümkün değildir. Yoksulluğu sadece gelir ve kalori ihtiyacı üzerinden tanımlamak sorunun sosyal ve ahlaki boyutlarının göz ardı edilmesine neden olabilir. Bu nedenle yoksulluk tanımlanırken, kişinin kaliteli bir yaşam sürmesini sağlayacak araç ve olanaklardan yoksun olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır (Nussbaum, 2011, s.101).

Bir olgu olarak yoksulluk, toplumdan topluma değişebilen sosyal ve ekonomik bir sorundur (Seçkiner Bingöl, 2015, s.1). Genel olarak bireylerin belirli bir ekonomik refah düzeyinin altında yaşamlarını sürdüremeleri anlamına gelmektedir. Yoksulluk aynı zamanda son derece göreceli bir kavramdır. Yoksullukla ilgili olarak her birey, her toplum, her dönem için geçerli olabilecek ortak ölçütler bulmak çok zordur. Yoksulluk yaşanan yere ve zamana göre değişebilmektedir. Aynı dönemde, farklı ülkelerde, insanlar farklı kriterlere göre zengin veya fakir olarak sınıflandırılır (Haykır Hobikoğlu ve ark., 2021, s.112).

Literatürde yoksulluğu farklı türleriyle değerlendiren tanımlamalara rastlanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında yoksulluk türleri şunlardır;

- Durumsal yoksulluk
- Kuşaklararası yoksulluk
- Mutlak yoksulluk
- Göreli yoksulluk
- Kentsel yoksulluk
- Kırsal yoksulluk

Durumsal Yoksulluk: Genellikle ani bir kriz veya kayıptan kaynaklanır ve genellikle geçicidir. Durumsal yoksulluğa neden olan olaylar arasında; çevresel felaketler, boşanma veya ciddi sağlık sorunları sayılabilir (Whitener, Gibbs and Kusmin, 2003, s.41).

Kuşaklararası Yoksulluk: Bu durum, en az iki neslin yoksulluk içinde doğduğu ailelerde görülür. Bu tür yoksulluk içinde yaşayan aileler, içinde bulundukları durumdan çıkmak için gerekli araçlara sahip değildir (Whitener et al., 2003, s.41).

Mutlak Yoksulluk: Bu yoksulluk; asgari standartlarda yiyecek, giyecek, sağlık hizmeti ve barınak sağlamak için gerekli asgari gereksinimler açısından tanımlanan bir yoksulluk düzeyidir (Özcan, 2018, s.3). Mutlak yoksullukta yoksulluğun sınırı gıda yaklaşımı ve temel ihtiyaçlar yaklaşımı olarak iki yaklaşım esas alınarak belirlenmektedir. Temel ihtiyaçlar yaklaşımının esas aldığı yoksulluk tanımı gıda yaklaşımına göre daha geniştir. Yoksulluk sınırı, temel ihtiyaçlar yaklaşımına göre; açlık sınırı ise gıda yaklaşımına göre belirlenmektedir (Yüksel Arabacı, 2020, s.187).

Görelî Yoksulluk: Geliri, toplumun ortalama yaşam standardını karşılamaya yetmeyen bir ailenin ekonomik durumunu ifade eder (Whitener et al., 2003, s.41).

Kentsel Yoksulluk: Bu durum, metropollerde görülmektedir. Kent yoksulları; yetersiz iş imkanları ve düşük gelir, güvenli olmayan barınma hizmetleri, şiddet içeren ve sağlıksız ortamlar, sosyal koruma

mekanizmalarının ve eğitim fırsatlarının çok az olması veya hiç olmaması gibi kronik ve akut stres faktörlerinin karmaşık bir toplamıyla karşı karşıyadır. (Whitener et al., 2003, s.41, Baker, 2008, s.1-2).

Kırsal Yoksulluk: Bu yoksulluk, kırsal alanlarda bulunan yoksulluğa atıfta bulunmakta olup, kırsal toplum, kırsal ekonomi ve kırsal politik sistemler gibi faktörleri de içermektedir (Janvry, Sadoulet and Murgai, 2002, s.1593). Yoksulluk, ağırlıklı olarak kırsal bir sorun olmaya devam etmekte olup (Stefan, 2009, s.52) dünyadaki yoksulların çoğunluğu kırsal alanlarda bulunmaktadır (Janvry et al., 2002, s.1593). Gelişmekte olan dünyadaki yoksulların %76'sının kırsal alanlarda yaşadığı tahmin edilmektedir (Ravallian, Chen and Sangraula, 2007, s.4199). Kırsal alanlarda yaşayan bireyler sosyal hizmetlere daha az erişime eğilimindedir ve bu da kırsal yoksulluğun etkilerini şiddetlendirmektedir (Idriss, Mouhiuddin and Panuccio, 1992).

Yoksulluk, farklı ülkelerde ve farklı bölgelerde çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilmektedir. Temel nedenleri arasında; ekonomik, siyasi, çevresel ve toplumsal nedenler sayılabilmektedir. 2004 yılı istatistiklerine göre dünyada, ortalama her beş kişiden birisi günlük 1 dolarlık bir gelire sahip iken; toplam nüfusun hemen hemen yarısı günde iki dolar ve altında bir gelirle yaşamını devam ettirmek zorundadır (Gündoğan, 2008, s. 161). 2015 İnsani Gelişme Raporu'na göre; Norveç, Avustralya, İsviçre, Almanya, Danimarka, Singapur, Hollanda, Almanya, İrlanda, İzlanda, Kanada, Amerika Birleşik Devletleri insani gelişme endeksi çok yüksek olan ülkelerdir. Buna karşın Orta Afrika Cumhuriyeti, Nijer, Çad, Gine, Mali, Liberya, Kongo, Etiyopya, Sudan gibi ülkeler ise en düşük insani gelişme endeksine sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye ise 0,767 puanla 188 ülke ve bölge arasında 71. sırada yer almıştır (United Nations Development Programme [UNDP], 2016). TÜİK tarafından 2024 yılında yapılan açıklamada; Türkiye'deki yoksulluk oranı 0,1 puan artarak %13,6'ya ulaşmıştır. Herhangi bir okuldan mezun olmayanların %24,7'si, lise düzeyinden daha az eğitim görenlerin %13,6'sı, lise mezunlarının ise %7,4'ü yoksul olarak belirlenmiştir. Üniversite mezunları ise %2,7 ile en düşük yoksulluk oranına sahip grup olmuştur.

Dirimeşe (2022)'nin üniversite öğrencilerinin gözünden yoksulluk kavramını incelediği çalışmada; üniversite öğrencilerinin yoksulluk kavramına sadece ekonomik açıdan bakmadıkları, buna ek olarak yoksulluğu sosyal ilişkiler, sosyal aktiviteler, ailenin toplumsal işlevleri, mutluluk ve huzur, ulaşmak istedikleri hedefler ve hayalleri üzerinden de değerlendirdikleri belirlenmiştir. Terlemeş (2024) tarafından üniversite öğrencilerinin yoksulluk bağlamında gelecek beklentileri ile istihdam eğiliminin incelendiği çalışmada; gençler arasında iyi bir ekonominin “umut”, “mutluluk”, “kendini rahat hissedebilme”, “kaygının olmadığı”, “kendine zaman ayırabilmek” gibi ifadeler ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yoksulluk sağlığın en önemli belirleyicisi olarak kabul edilmektedir (Advisory Committee on Population Health 1996, World Health Organization 1997). Yoksulluk içinde yaşayanların sağlık durumları, yaşam beklentisi ve mutluluk düzeyleri daha kötüdür. Mutluluk, anlam bakımından zenginlik, refah, başarıya ulaşma olarak tanımlanmaktadır. (Hançerlioğlu, 2000). Mutluluk, bir kişinin yaşam kalitesinin tatmin edici olup olmadığına karar verme derecesidir. Kısacası, mutluluk öznel ve içsel bir duygudur. Daha mutlu insanlar daha sağlıklı ve daha uzun yaşama eğiliminde olduklarından, bu durum yaşam beklentisini etkiler (Bostani, Rambod, Irani and Torabizadeh, 2020, s.2). Dolayısıyla mutluluk sadece insanların peşinden koştuğu bir hedef değil, aynı zamanda insanların davranışları için bir motivasyondur (Huppert, 2010, s. 1275). Üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırma; 18-25 yaş arası yetişkinlerin %13,1 ile en yüksek depresyon oranına sahip olduğunu gösterirken, bu oran 26-49 yaş arası için %7,7, 50 yaş ve üzeri için ise %4,7 olarak belirlenmiştir (Rodowicz, Morris, Sidman and Beyer, 2020, s.69). Üniversite hayatı, öğrencilerin bağımsız olmaya başladıkları özel bir dönemdir, ancak kişisel yaşamlarındaki ve çalışmalarındaki değişikliklere uyum sağlayacak kadar olgun değilse bu durum öğrencilerin kolayca strese girmelerine neden olabilir (Lü, Wang, Liu and Zhang, 2014, s.128).

Özellikle risk altındaki öğrencilerin yoksullukla mücadelede kapasitelerinin artırılması yönünde çözümler geliştirilmesi öğrenci yoksulluğuna daha somut bir yaklaşımı mümkün kılmaktadır. Üniversite öğrencilerinin üniversite eğitimi almalarının en temel amacı; ekonomik, toplumsal ve kültürel olarak kapasitelerini arttırmaktır. Farklı sınıflardan, kültürlerden ve ailelerden gelen üniversite öğrencileri aslında eşitsiz koşullara sahip bir grubu oluşturmaktadırlar. Üniversite öğrencileri; üniversite yaşamları boyunca başta eğitim olmak üzere, farklı bir şehre eğitim amacıyla giden, yaşamını burs, kredi ya da

harçlıkla devam ettirmeye çalışan, beyin gücüyle hayatını kazanmayı hedef edinen, sanatsal-kültürel etkinliklere diğer yaşlılarına göre daha duyarlı olan bir gruptur (Kete Tepe ve Özer, 2020, s.166).

Literatürde yer alan çalışmalardan yoksulluğun farklı toplumlar, sınıflar ve gruplar arasında farklı anlamlara geldiği anlaşılmaktadır (Haykır Hobikoğlu ve ark, 2021, s.111; Seçkiner Bingöl, 2015, s.1; Nussbaum, 2011, s. 21; Whitener et al., 2003, s.41). Üniversite öğrencilerinin de geçimlerini çoğunlukla burs, öğrenim kredisi, aileden gelen para ya da yarı zamanlı çalışma ile sağlamaları, barınma gereksinimlerini yurtdışı, öğrenci evinde karşılamaları, temel amaçlarının eğitim almak olması, bu nedenle de ülkenin çeşitli bölgelerinden bir araya gelmeleri, okulu bitirmek, iş bulmak gibi gelecekle ilgili ortak kaygılarının olması nedenleriyle, toplumun diğer kesiminden farklılıklar gösteren bir grubu oluşturduklarından yoksulluk kavramını farklı algılayabilecekleri düşünülmektedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışma; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

2. Amaç ve Yöntem

2.1. Araştırma Deseni

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve çeşitli değişkenlerin öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeylerinde farklılık oluşturup oluşturmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada “ilişkisel tarama modeli” kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir. Yapılan çalışmada ilişkisel çözümleme amacıyla korelasyonel analizlerden yararlanılmıştır (Büyüköztürk, 2011, s.80-81; Karasar, 2016, s.114-119).

2.2. Araştırmanın Katılımcıları

Yapılan çalışmanın katılımcılarını; Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü'nde Anestezi, İlk ve Acil Yardım, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri programlarında eğitim ve öğretime devam eden, araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden ve rastgele seçilen 510 yüksekokul öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilere ve ailelerine ait bazı tanıtıcı özelliklerine ait dağılımlar Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Tanıtıcı Özelliklerine Ait Dağılımları (n=510)

Tanıtıcı Özellikler	n	%
Program		
Anestezi	114	22.4
İlk ve Acil Yardım	104	20.4
Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	108	21.2
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	77	15.0
Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	107	21.0
Cinsiyet		
Kız	398	78.0
Erkek	112	22.0
Yaş		
18-20	331	64.9
21-23	153	30.0
24 ve üzeri	26	5.1

Sınıf		
1.sınıf	257	50.4
2.sınıf	253	49.6
Gelir düzeyi		
Gelir gideri karşılamıyor	162	31.8
Gelir gidere eşit	275	53.9
Gelir giderden fazla	73	14.3
Anne öğrenim durumu		
Okuma yazma bilmiyor	18	3.5
Okur yazar/İlkokul	183	35.9
Ortaokul	167	32.7
Lise	116	22.7
Üniversite	26	5.2
Baba öğrenim durumu		
Okur yazar/İlkokul	120	23.5
Ortaokul	123	24.2
Lise	201	39.4
Üniversite	66	12.9
Anne çalışma durumu		
Çalışıyor	98	19.2
Çalışmıyor	396	77.6
Emekli	16	3.1
Baba çalışma durumu		
Çalışıyor	332	65.1
Çalışmıyor	31	6.1
Emekli	147	28.8
Evinizin mülkiyet durumu		
Kendi evimiz	408	80.0
Kira	102	20.0
Toplam	510	100.0

Tablo 1 incelendiğinde; öğrencilerin %22.4' ü Anestezi, %20.4'ü İlk ve Acil Yardım, %21.2'si Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, %15.0'ı Tıbbi Görüntüleme Teknikleri, %21.0'ı Tıbbi Laboratuvar Teknikleri programlarına devam etmekte olup, %78'i kız, %22'si erkek öğrencidir. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin %64.9'u 18-20 yaş aralığında, %50.4'ü 1.sınıf, %53.9'unu gelir durumunu gelir gidere eşit olarak belirtmişlerdir. Annelerinin %35.9'u okuryazar/ilkokul mezunu babalarının %39.4'ü lise mezunudur. Öğrencilerin %19.2'sinin anneleri, %65.1'inin babaları çalışmakta, %80.0'ının evleri kendilerine aittir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve çeşitli değişkenlerin öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeylerinde farklılık oluşturup oluşturmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada demografik bilgilerin elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, *Yoksulluk Algı Ölçeği* ile *Mutluluk Ölçeği*’nden yararlanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilen form, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencileri (program, yaş, cinsiyet, sınıf) ve ailelerine ait (anne-baba öğrenim durumu, anne-baba çalışma durumu, evinizin mülkiyet durumu) bazı tanıtıcı özellikleri elde edebilmek amacıyla hazırlanmış bir formdur.

Yoksulluk Algı Ölçeği: Sezgin, Haykır-Hobikoğlu ve Budak (2022) tarafından geliştirilen “Yoksulluk Algısı Ölçeği” mutlak yoksulluk, göreceli yoksulluk ve insani yoksulluk olmak üzere 3 alt boyut ve 33 maddeden oluşmakta, iki madde ters puanlanmaktadır. Ölçek 5’li likert tipte 1=hiçbir zaman, 2=nadiren, 3=bazen, 4=sıklıkla, 5=her zaman şeklinde puanlanmaktadır. Maddeler için faktör yükleri 0.509 ve 0.731 değerleri arasında değişmektedir. Ölçek toplam varyansın %75.48’ini açıklamakta ve Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.923’tür. Ölçekten alınan puan arttıkça yoksulluk algısı azalmaktadır. Bu çalışma için ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .912’dir.

Mutluluk Ölçeği: Demirci ve Ekşi (2018) tarafından geliştirilen ölçek 6 maddeden ve tek boyuttan oluşmaktadır. Ölçek 5’li likert tipinde 1 (Bana hiç uygun değil) ile 5 (Bana tamamen uygun) arasında puanlanmaktadır. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçek toplam varyansın %54.129’unu açıklayan bir yapıya sahip olup test-tekrar test güvenilirlik katsayısı .73 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek mutluluk düzeyini işaret etmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .83 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışma için ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .89’dur.

2.4. Veri Toplama İşlemi

Yapılan çalışmada Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu araştırmanın evrenini oluşturmakta olup; Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü’nde yer alan tüm programlar araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmaya dahil olacak öğrencilerin belirlenmesinde uygun örnekleme kullanılmış olup, katılımda gönüllülük bildiren öğrenciler çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri toplanmadan önce gerekli yasal izinler (kurum izni ve etik izin) alınmış, Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü’nde Anestezi, İlk ve Acil Yardım, Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri, Tıbbi Laboratuvar Teknikleri programlarında 2024-2025 bahar döneminde eğitim öğretime devam eden öğrencilerle 2025 Nisan ayında yüz yüze görüşülmüş, çalışmanın amacı ve içeriği hakkında bilgi verilmiştir. Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü’nde araştırma kapsamına alınan programlarda eğitim öğretime devam eden öğrenci sayısı 754’tür. Çalışmaya katılımda gönüllülük bildiren ve rastgele seçilen öğrencilere Kişisel Bilgi Formu, *Yoksulluk Algı Ölçeği* ile *Mutluluk Ölçeği* verilerek eksiksiz doldurulan toplam 510 adet form analize dahil edilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmada, verilerin normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesi amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanmıştır. “Yoksulluk Algı Ölçeği” ile “Mutluluk Ölçeği” toplam puanlarına ilişkin çarpıklık (sırayla, -0.62; -0.58) ve basıklık (sırayla, 0.65; 0.88) katsayılarının -1 ile +1 aralığında yer aldıkları görülmüştür (Büyüköztürk, 2011, s.42; Tabachnick ve Fidell, 2013, s.80). Elde edilen sonuçlar dağılımların normal kabul edilebilecek sınırlarda olduğunu gösterdiğinden, betimsel istatistiklerin yanında ortalamaların karşılaştırılması amacıyla İlişkisiz Örneklemeler İçin Tek Faktörlü Varyans Analizinden (ANOVA) ve t-testinden yararlanılmış, araştırma değişkenleri arasındaki olası ilişkilerin belirlenmesi amacıyla Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır.

2.6. Etik İzin

Bu çalışma, Kırıkkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'nun 26.03.2025 tarihinde yapılan toplantısında 2025.03.36 numaralı kararı ile etik açıdan uygun bulunmuştur.

3. Bulgular

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin (510) yoksulluk algıları ile mutluluk düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılan çalışmadan elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır. Tablo 2'de katılımcıların Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeklerinden aldıkları puanlara ilişkin ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerlere yer verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeklerinden Aldıkları Puanlara İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek	$\bar{X}$	SS	Min.	Mak
Yoksulluk Algısı	132.82	15.24	74.00	163.00
Mutluluk	20.93	4.82	6.00	30.00

Tablo 2 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin yoksulluk algısı ölçeğine ilişkin puan ortalamalarının $\bar{X}=132.82$ olduğunu ve bu ölçekten en az 74.00, en fazla 163.00 puan aldıklarını; mutluluk ölçeğine ilişkin sonuçlar incelendiğinde ise ortalamalarının $\bar{X}=20.93$ olduğu ve mutluluk ölçeği puanlarının en az $\bar{X}=6.00$, en fazla 30.00 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeği Puan Ortalamalarının Devam Edilen Programa Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Program	n	$\bar{X}$	SS	F	p
Yoksulluk Algısı	Anestezi	114	133.64	16.19	0.335	0.854
	İlk ve Acil Yardım	104	132.83	13.31		
	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	108	133.12	13.86		
	Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	77	133.14	14.68		
	Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	107	131.39	17.67		
Mutluluk	Anestezi	114	21.20	4.85	1.220	0.301
	İlk ve Acil Yardım	104	21.62	4.27		
	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	108	20.62	4.57		
	Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	77	20.18	5.33		
	Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	107	20.84	5.14		

Tablo 3 incelendiğinde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin devam ettikleri programa göre yoksulluk algısı ile mutluluk ölçeğine ait puan ortalamaları görülmektedir. Program değişkeninin yoksulluk algısı ölçeği ($F=0.335$, $p>0.05$) ile mutluluk ölçeğine ait puanlarda ($F=1.220$, $p>0.05$) anlamlı bir farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeği Puan Ortalamalarının Yaşa Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Yaş	n	$\bar{X}$	SS	F	p*
Yoksulluk Algısı	18-20 ^a	331	134.56	14.58	6.802	0.001 a>c
	21-23 ^b	153	130.05	15.07		
	24 ve üzeri ^c	26	126.88	20.45		
Mutluluk	18-20 ^a	331	21.56	4.50	8.227	0.000 a>b,c
	21-23 ^b	153	19.81	5.10		
	24 ve üzeri ^c	26	19.57	5.82		

* $p<0.01$

Tablo 4 incelendiğinde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yoksulluk algısı puan ortalamalarının yaş ile birlikte azaldığı görülmektedir. Yoksulluk algısı ölçeğinde puan ortalamaları arttıkça yoksulluk algılarının azalması söz konusudur. Analiz sonucunda yoksulluk algısı ölçeğine ait puan ortalamalarında yaş değişkeninin anlamlı bir farklılık oluşturduğu saptanmıştır ($F=6.802$, $p<0.01$). Yapılan Scheffe testi sonucunda 18-20 yaş grubu öğrenciler ile 24 ve üzeri yaşa sahip öğrencilerin puan ortalamaları arasındaki fark anlamlıdır. Yaş değişkeni aynı zamanda mutluluk ölçeği puanlarında da anlamlı bir farklılık oluşturmuştur ($F=8.227$, $p<0.01$). Bu farklılığı 18-20 yaşa sahip öğrencilerin puan ortalamaları oluşturmaktadır.

Tablo 5: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeği Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SS	t	p*
Yoksulluk Algısı	Kız	398	133.51	14.67	1.928	0.014
	Erkek	112	130.37	16.96		
Mutluluk	Kız	398	21.21	4.43	2.471	0.049
	Erkek	112	19.94	5.92		

* $p<0.05$

Tablo 5'te görüldüğü gibi kız öğrencilerin yoksulluk algısı ölçeği puan ortalamalarının ($\bar{X}=133.51$) erkek öğrencilerin puan ortalamalarından ($\bar{X}=130.37$) daha yüksektir. Yoksulluk algısı ölçeğinde puan ortalamalarındaki artış yoksulluk algısının azalmasına işaret etmektedir. Analiz sonucunda cinsiyet değişkeni yoksulluk algısı ölçeği puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır ($t=1.928$, $p<0.05$). Cinsiyet değişkeni aynı zamanda mutluluk ölçeği puanlarında da anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır ($t=2.471$, $p<0.05$). Kız öğrencilerin mutluluk düzeyleri erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Tablo 6: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeği Puan Ortalamalarının Gelir Düzeyine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Gelir düzeyi	n	$\bar{X}$	SS	F	p*
Yoksulluk Algısı	Gelir gideri karşılamıyor ^a	162	123.95	16.96	56.530	0.000 $c>a$
	Gelir gidere eşit ^b	275	135.46	12.16		
	Gelir giderden fazla ^c	73	142.53	11.66		
Mutluluk	Gelir gideri karşılamıyor ^a	162	19.01	4.98	22.157	0.000 $b,c>a$
	Gelir gidere eşit ^b	275	21.59	4.56		
	Gelir giderden fazla ^c	73	22.72	4.06		

* $p<0.01$

Tablo 6'da Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin gelir düzeyine göre yoksulluk algısı ile mutluluk ölçeğine ait puan ortalamaları görülmektedir. Geliri giderlerinden fazla olan öğrencilerin yoksulluk algısı puanlarının ($\bar{X}=142.53$) diğer gruplara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Analiz sonucunda gelir durumu değişkeni yoksulluk algısı ölçeği puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık oluşturmakta ($F=56.530$, $p<0.01$) Scheffe testi sonucunda bu farklılığı geliri giderini karşılamayan öğrencilerin puanları ile geliri giderden fazla öğrencilerin puan ortalamaları oluşturmaktadır. Gelir düzeyi değişkeni mutluluk ölçeği puanlarında da anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır. Geliri giderden fazla öğrencilerin mutluluk ölçeği puan ortalamaları diğer gruplara göre daha yüksektir ($\bar{X}=22.72$). Analiz sonucunda gelir düzeyi değişkeni mutluluk ölçeği puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık

oluşturmaktadır ($F=22.157$, $p<0.01$). Bu farklılığı geliri giderlerini karşılamayan öğrencilerin puan ortalamaları oluşturmaktadır.

Tablo 7: Öğrencilerin Yoksulluk Algısı ve Mutluluk Ölçeklerinden Aldıkları Puanlar Arasındaki Korelasyon

Yoksulluk Algısı	Mutluluk		
	n	r	p
	510	.550*	.000

* $p<0.01$

Tablo 7’de korelasyon analizi sonucu incelendiğinde; öğrencilerin yoksulluk algısı ve mutluluk ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin mutluluk düzeyleri arttıkça yoksulluk algıları azalmaktadır.

4. Tartışma ve Sonuç

Teknolojik gelişmelerin hızlı bir şekilde yaşandığı bu yüzyılda toplumsal, kültürel ve ekonomik açıdan da büyük değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimler yaşanırken; sosyal bir sorun olan yoksulluk olgusunun da göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Yoksulluk; toplumsal ve siyasi bir katılım aynı zamanda eğitim, insan hakları, sağlık ve ekonomi vb. bireyin yaşamının tüm süreçlerini içeren bir olgudur. Diğer bir ifadeyle; yoksulluk, yaşamın her alanında bireyi olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Yoksul bireyler, mutsuzlukla karşı karşıyadır. Bu olgu çerçevesinde bu çalışma; üniversite öğrencilerinin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve çeşitli değişkenlerin öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeylerinde farklılık oluşturup oluşturmadığının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar literatürdeki benzer araştırma sonuçlarıyla karşılaştırılmıştır.

Araştırma sonucunda; gelir durumu değişkeni hem yoksulluk algısı hem de mutluluk ölçeği puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık oluşturmaktadır. Kete Tepe ve Özer (2020) tarafından yapılan çalışmada; üniversite öğrencilerinin sadece maddi imkansızlıklardan değil aynı zamanda kendilerine değer verilmediğini ve kendilerini ifade edemediklerini bu açıdan da yoksulluk yaşadıklarını bulmuşlardır. Yine aynı çalışmada öğrencilerin günlük hayatlarında okul-ev ya da okul-yurt arasında vakit geçirdiğini, sosyal kültürel yaşamlarının kısıtlı olduğunu ve ileriye dönük planlarında; iş, ev, araba sahibi olma ve evlilik ile sınırlı olduğu görülmektedir. Aynı çalışmada; öğrencilerin büyük bir bölümünün özel yurt ya da eve çıkmanın ekonomik açıdan kendilerini zorladığı ve bu yüzden devlet yurtlarında kalmayı tercih ettikleri belirtilmiştir. Bu sonuca rağmen öğrencilerin %24’ü gelirlerini kısmen yeterli bulurken, %36’sı yeterli gördüklerini ifade etmiştir. Toper ve Aslan (2023) tarafından yapılan çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Bireylerin büyük çoğunluğu orta düzeyde gelire sahip olduğunu ifade ederek yoksulluk ile ilgili algılarını belirtmişlerdir. Bu algı bireylerin, hayat şartlarına alışmış ve bu durumu kabullendiklerini göstermektedir. Farklı bir bakış açısı sunan Newton ve Turale (2000)’nin çalışmasında ise; yoksul öğrencilerin borçlanmak istemediği ve daha fazla çalışmayı tercih ederek refah seviyelerinin ve özdeğerlerinin bu durumdan etkilendiğini vurgulamışlardır. Gürler ve arkadaşlarının (2012) yaptığı çalışmada; üniversite öğrencilerinin yaklaşık %60’ının görece yoksulluk sınırının altında olduğu saptanmıştır.

Dirimeşe (2022) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları incelendiğinde; yoksulluk üniversite öğrencileri bakış açısıyla yalnızca ekonomik boyutlu değil aynı zamanda duygusal boyutlu olarak da algılanmaktadır. Öğrenciler, geleceğe dönük hayallerini gerçekleştiremediklerinde toplumsal değerlerinde zayıflığa yol açtığını ve aynı zamanda kamu politikalarının da yoksulluk nedeni olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerden bazıları, yoksulluğa kaderci yaklaşırken bazıları da kendilerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Öğrenciler, huzur, sosyal aktivite, aile ve mutluluk düzeylerinin de birer temel ihtiyaç olduğunu; yoksulluğun sadece ekonomik değil bu açılardan da değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Araştırmada; yoksulluk algısı ve mutluluk ölçeğine ait puan ortalamalarında cinsiyet ve yaş değişkeninin anlamlı bir farklılık oluşturduğu; program değişkeninin (eğitim) ise anlamlı bir farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir. Yolvermez ve Kaytan (2022)’ın üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada; yoksulluğun daha çok eğitim, yemek yeme ve gıda alanında ortaya çıktığı; öğrencilerin

aç kalma ve zorunlu ihtiyaçlarına ulaşamama gibi tehlikelerle karşı karşıya kaldığı tespit edilmiştir. Kurt (2024) tarafından yapılan çalışmada; yaş, eğitim ve cinsiyetle yoksulluk algısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Üniversite öğrencisi olmanın; yoksulluk nedenleri ile eğitim düzeyi arasında etkisi olduğu görülmüştür. Uğurlu (2021) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına bakıldığında da bireylerin eğitim durumları ile yoksulluk algıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Aksan'ın (2012) yaptığı çalışmada da benzer sonuçlar görülmektedir. Aksan (2012); bireylerin çalışarak yoksulluktan kurtulabileceklerine inandıklarını ve bu nedenle de eğitime önem verildiğini ifade etmiştir. Padır (2020) tarafından yapılan çalışmada; yoksulluk algısı ile yaş arasında anlamlı bir fark bulunmazken, cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmuştur. Gülcan ve Nedim Bal (2014) ve Sapmaz ve Doğan (2012) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında; üniversite öğrencilerinde mutluluk düzeyinin yaş ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı; ancak üniversite türüne göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Araştırma sonucunda; öğrencilerin yoksulluk algısı ve mutluluk ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişkinin olduğu ve mutluluk düzeyleri arttıkça yoksulluk algılarının azaldığı tespit edilmiştir. Akyüz ve arkadaşlarının (2017) yaptığı araştırma sonuçlarına göre; üniversite öğrencilerinin yaşam kalitelerinin artmasıyla birlikte mutluluk düzeyinin de arttığı saptanmıştır. Benzer bir şekilde Gülcan ve Nedim Bal (2014) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada; yaşam doyumu ve mutluluk düzeyi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Her iki çalışmada da ekonomik olarak kendini refah içinde hisseden öğrencilerin daha mutlu oldukları görülmektedir.

Literatürde yapılan çalışma sonuçları, bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerdir. Ayrıca üniversite öğrencilerinde ya da başka grup bireylerde yoksulluk algısı ve mutluluk düzeyini bir arada inceleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu anlamda da bu çalışma ilk olma özelliğini göstermektedir. Yapılan bu araştırmanın sonucunda; kız öğrencilerin, 18-20 yaş grubunda ve gelirleri giderlerinden fazla olan öğrencilerin yoksulluk algılarının düşük ve mutluluk düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu, devam edilen programın öğrencilerin yoksulluk algıları ile mutluluk düzeyleri puanlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı saptanmıştır. Bu durum yoksulluğun okuduğu program fark etmeksizin tüm öğrencilerde aynı şekilde algılandığını göstermektedir. Öğrencilerin mutluluk düzeyleri arttıkça yoksulluk algıları azalmaktadır. Başta politika yapıcılar ve planlayıcılar olmak üzere; tüm bireylerin sağlıklı ve mutlu bir şekilde hayatlarını devam ettirebilmeleri için farklı uygulamalar geliştirilmeli ve yoksul bireylerin tespit edilerek topluma mutlu ve sağlıklı birer birey olarak kazandırılmaları ve bu şekilde toplumun çeşitli kesimlerinde görevler üstlenerek yoksulluktan kurtulup refah seviyesine ulaşmaları sağlanmalıdır. Bu sayede üniversite öğrencilerinin de içinde bulunduğu toplumun her kesimindeki bireylerin yoksulluk ile ilgili algılarının pozitif yönde değişmesi sağlanabilir. Aynı zamanda yapılan literatür çalışmalarının sonuçları incelendiğinde; artan mali krizle birlikte yoksulluk ve zenginlik arasındaki farkın gün geçtikçe arttığı görülmektedir. Bu durumda; üniversite öğrencilerinin finansal açıdan desteklenmesi ve üniversitelerde sosyo-kültürel etkinliklerin artırılması son derece önemlidir. Bu yönlü artışların öğrenciler üzerinde hem mutluluk düzeylerini artıracak hem de yoksulluk bakış açılarını pozitif açıdan etkileyebileceği düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın diğer üniversitelerin farklı fakültelerindeki öğrenci gruplarında yapılması ve farklı değişkenlerle incelenmesi yoluyla, öğrenci gözünden yoksulluk algısının değerlendirilmesi gelecek çalışmalar için önerilebilir.

Kaynakça

- Advisory Committee on Population Health (1996). *Report on the Health of Canadians*, Ottawa: Minister of Supply and Services Canada.
- Aksan, G. (2012). Yoksulluk ve Yoksulluk Kültürünün Toplumsal Görünümleri, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (27), 9-19.
- Akyüz, H., Yaşartürk, F., Aydın, İ., Zorba, E. ve Türkmen, M. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Kalitesi ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(Special Issue 2), 253-262.
- Baker, J.L. (2008). *Urban Poverty: A Global View*, Urban Sector Board, Urban Papers. Washington: The World Bank Group,

- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Bostani, S., Rambod, M., Irani, P.S. & Torabizadeh, C. (2020). Comparing the Effect of Progressive Muscle Relaxation Exercise and Support Group Therapy on the Happiness of Nursing Students: A Randomized Clinical Trial Study, *Int. J. Afr. Nurs. Sci.*, 13, 100218.
- Demirci, İ. ve Ekşi, H. (2018). Keep Calm and be Happy: A Mixed Method Study from Character Strengths to Well-Being, *Educational Sciences: Theory & Practice*, 18(29), 303–354.
- Dirimeşe, E. (2022). Üniversite Öğrencilerinin Gözünden Yoksulluk, *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 12(3), 545-559.
- Gülcan, A. ve Nedim Bal, P. (2014). Genç Yetişkinlerde İyimserliğin Mutluluk ve Yaşam Doyumu Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi, *Asian Journal of Instruction (E-AJI)*, 2(1), 41-52.
- Gürler, A.Z., Doğan, H.G., Ayyıldız, B., Özkan, M. ve Gürel, E. (2012, Eylül). *Üniversite Öğrencilerinde Yoksulluk ve Geleceğe Yönelik Beklentiler (Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği)*. 10. Ulusal Tarım Ekonomisi Kongresi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Idriss, J., Mouhiddin, A. & Panuccio, T. (1992). *The State of World Rural Poverty an Inquiry into its Cases and Consequences*, New York: University Press.
- Janvry, A., Sadoulet, E. & Murgari, R. (2002). Rural Development and Rural Policy. In B.L. Gardner & G.C. Rausser (Eds.), *Handbook of Agricultural Economics* (pp. 1593-1658). Amsterdam: Elsevier.
- Gündoğan, N. (2003). *Yoksullukla Mücadelede İstihdam Politikalarının Rolü ve Önemi*, İstanbul: Deniz Feneri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği: 161.
- Hançerlioğlu, O. (2000). *Felsefe Ansiklopedisi, Kavramlar ve Akımlar*, Cilt 4, 3. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Haykır Hobikoğlu, E., Sezgin, F.H. ve Budak, Y. (2021). Validity and Reliability Study of a Poverty Perception Scale, *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*, 5(11), 111-120.
- Huppert, F. (2010). Happiness Breeds Prosperity, *Nature*, 464, 1275-1276.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar-İlkeler-Teknikler*, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kete Tepe, N. ve Özer, Y. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Yoksulluk Algısı Üzerine Nitel Bir Araştırma, *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 3(1), 166-188.
- Kurt, S. (2024). *Yoksulluk ve Eğitim İlişkisine Yönelik Tutum Araştırması (Balıkesir Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çankırı.
- Lü, W., Wang, Z., Liu, Y. & Zhang, H. (2014). Resilience as a Mediator between Extraversion, Neuroticism and Happiness, *PA and NA. Personal. Individ. Differ*, 63, 128–133.
- Newton, J. & Turale, S. (2000). Student Poverty at the University of Ballarat, *Australian Journal of Social Issues*, 35(3), 251-265.
- Nussbaum, M.C. (2011). *Creating Capabilities: The Human Development Approach*, London: Harvard University Press.
- Özcan, A. (2018). Denizli’de Mutlak Yoksulluk Sınırının Belirlenmesi ve Yoksullukla Mücadele, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 1-14.
- Padır, B.A. (2020). *Yoksulluk Sorunu ve İstanbul’da Yaşayan Bireylerin Yoksulluk Algısı Üzerine Bir Uygulama*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ravallion, M., Chen, S. & Sangraula, P. (2007). *New Evidence on the Urbanization of Global Poverty*, USA: World Bank Policy Research.

- Rodowicz, C.M., Morris, L., Sidman, C.L. & Beyer, K. (2020). The Impact of an Online Happiness Course on Subjective Happiness among College Students, *Build. Healthy Acad. Communities J.* 4, 69–81.
- Sapmaz, F. ve Doğan, T. (2012). Mutluluk ve Yaşam Doyumunun Yordayıcısı Olarak İyimserlik, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(3), 63-69.
- Seçkiner Bingöl, E. (2015). *Yerel Yoksulluk Yönetimi: İngiltere Örneği ve Sosyal Belediyecilik Bağlamında Türkiye’de Büyükşehir Belediyeleri Üzerine Bir Araştırma*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sezgin, F.H., Haykır Hobikoğlu, E. ve Budak, Y. (2022). Yoksulluk Algı Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması, *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 14(26), 229-244.
- Stefan, D. (2009). *Rural Poverty Old Challenges in New Contexts*, Oxford: Oxford University Press.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (sixth ed.), Boston: Pearson.
- Terlemez, P. (2024). *Genç Yoksulluğu Bağlamında Üniversite Öğrencilerinin İstihdam Eğilimleri ve Gelecek Beklentileri*. (Doktora Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Toper, F. ve Aslan, H. (2023). Üniversite Öğrencileri Arasında Çok Boyutlu Yoksulluğun İncelenmesi, *Toplumsal Politika Dergisi*, 4(1), 23-41.
- TUİK (2024, 30 Aralık). Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri, 2024. Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yoksulluk-ve-Yasam-Kosullari-Istatistikleri-2024-53714>
- Uğurlu, D. (2021). *Bursa İli Orhaneli İlçesi Kırsalında Yaşayanların Yoksulluk Araştırması*. (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- UNDP (2016). *Human Development Report 2016*, New York: United Nations Development Programme.
- Whitener, L., Gibbs, R. & Kusmin, L. (2003, 6 January). Rural Welfare Reform: Lessons Learned, Amber Waves. Economic Research Services, U.S. Department of Agriculture. Retrieved from <https://www.ers.usda.gov/amber-waves/2003/june/rural-welfare-reform>
- World Health Organization (1997, 21-25 July). The Jakarta Declaration on Health Promotion in the 21st Century. Retrieved from <https://iris.who.int/handle/10665/63698>
- Yolvermez, B. ve Kaytan, M. (2022). Covid-19 Pandemisinde Derinleşen Öğrenci Yoksulluğu: Sakarya Üniversitesi Örneği, *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 12(3), 1755-1776.
- Yüksel Arabacı, R. (2020). Gelir Dağılımı ve Yoksulluk. A. Tokol ve Y. Alper (Ed.), *Sosyal Politika* içinde (s. 187-216). Bursa: Dora Basın- Yayımlar Dağıtım.

Research Article**Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yoksulluk Algıları İle Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi***Examination of The Relationship Between Poverty Perceptions And Happiness Levels of Health Services Vocational School Students*

Nesrin AKCA Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi nakca@kku.edu.tr https://orcid.org/0000-0001-5546-1443	Hande ŞAHİN Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hande_k1979@yahoo.com https://orcid.org/0000-0002-0012-0294
Aygen ÇAKMAK Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ayalp71@gmail.com https://orcid.org/0000-0003-0692-336X	Candoğan AKCA Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu cakca@kku.edu.tr https://orcid.org/0000-0001-6519-2849

Extended Summary

Poverty as a phenomenon is a social and economic problem that can vary from society to society. In general, it means individuals living below a certain level of economic welfare. Poverty is also a highly relative concept. It is very difficult to find common criteria for poverty that can be valid for every individual, every society and every period. Poverty may vary according to the place and time in which one lives. In the same period, in different countries, people are classified as rich or poor according to different criteria. In the literature, poverty types are listed as situational poverty, intergenerational poverty, absolute poverty, relative poverty, urban poverty and rural poverty. Poverty is recognized as the most important determinant of health. People living in poverty have worse health, life expectancy and happiness levels. Happiness is defined as wealth, prosperity and achievement of success in terms of meaning. Happiness is the degree to which a person decides whether the quality of life is satisfactory or not. Since happier people tend to live healthier and longer, this affects life expectancy. Therefore, happiness is not only a goal that people pursue, but also a motivation for people's behavior.

In this study, “relational survey model” was used to examine the relationship between poverty perceptions and happiness levels of the students of Vocational School of Health Services and to determine whether various variables make a difference in students' poverty perceptions and happiness levels. The participants of the study consisted of 510 college students who continued their education in Anesthesia, First and Emergency Aid, Medical Documentation and Secretariat, Medical Imaging Techniques, Medical Laboratory Techniques programs at Kırıkkale University Vocational School of Health Services, Department of Medical Services and Techniques in the 2024-2025 academic year and who voluntarily agreed to participate in the study. In the study, the Personal Information Form, Poverty Perception Scale and Happiness Scale created by the researchers were used to obtain demographic information. The data of the study were collected face-to-face through interviews with the students between April 2025.

In the study, skewness and kurtosis values were first calculated to determine the suitability of the data for normal distribution. Since the obtained results showed that the distributions were within the limits that could be accepted as normal, in addition to descriptive statistics, Single Factor Analysis of Variance

(ANOVA) and t-test for Unrelated Samples were used to compare the averages, and Pearson correlation coefficients were calculated to determine the possible relationships between the research variables.

According to the findings of the research; it is seen that the mean scores of the students of the Vocational School of Health Services perception of poverty decrease with age. As the mean scores on the poverty perception scale increase, the perception of poverty decreases. As a result of the analysis, it was determined that there was a significant difference in the mean scores of the poverty perception scale in the age variable. As a result of the Schfee test, the difference between the mean scores of students aged 18-20 and students aged 24 and over is significant. The age variable also created a significant difference in the happiness scale scores. The mean scores of students aged 18-20 years constitute this difference. The mean scores of female students on the poverty perception scale are higher than the mean scores of male students. The increase in the mean scores on the poverty perception scale indicates a decrease in the perception of poverty. As a result of the analysis, the gender variable creates a significant difference in the mean scores of the poverty perception scale. Gender variable also creates a significant difference in happiness scale scores. The happiness levels of female students are higher than male students. It was found that the poverty perception scores of students whose income was higher than their expenses were higher than the other groups. As a result of the analysis, the income status variable creates a significant difference in the mean scores of the poverty perception scale as a result of the Scheffe test.

The results of the studies in the literature are similar to the results of this study. In addition, there is no study that examines the perception of poverty and happiness level together in university students or other groups of individuals. In this sense, this study is the first of its kind. As a result, different practices should be developed for all individuals, especially policy makers and planners, to continue their lives in a healthy and happy way, and it should be ensured that poor individuals are identified and brought into society as happy and healthy individuals, and in this way, they should be able to get rid of poverty and reach a welfare level by assuming duties in various segments of society. In this way, the perceptions of individuals in all segments of society, including university students, about poverty can be changed in a positive way.